

Trnavské právnické debaty

UZNESENIA VALNÉHO ZHROMAŽDENIA KAPITÁLOVEJ OBCHODNEJ SPOLOČNOSTI A ICH SÚDNA KONTROLA

Diskusný seminár

Dátum a čas: 31. 5. 2024, 9:00 – 12:30
Miesto: Budova Právnickej fakulty, Kollárova 10, Trnava, miestnosť č. 12
Prihlasovací link: <https://forms.gle/FfWbD8ieru6drx3h8>
Kontaktný email: kristian.csach@truni.sk

CIEĽ SEMINÁRA

Seminár bude zameraný na tieto čiastkové témy:

1. Aplikovateľnosť pravidiel o právnych úkonoch na uznesenia valného zhromaždenia a hlasovanie
2. Vzťah medzi prijatím uznesenia a jeho formalizáciou v zápisnici, význam zápisnice
3. Procesné aspekty kontroly uznesení valných zhromaždení

Cieľom seminára bude snaha o zodpovedanie otázok uvedených nižšie a zhodnotiť možné varianty ich právneho posúdenia vo forme panelovej diskusie.

Priebeh a závery diskusie budú zhrnuté v príspevku zverejnenom v časopise Súkromné právo.

DISKUSNÝ PANEL

Účasť prisľúbili:

- Doc. JUDr. **Bohumil Havel**, Ph.D., hlavný autor Zákona o obchodných korporáciách
- JUDr. **Andrea Moravčíková**, PhD., podpredsedníčka Najvyššieho súdu SR
- JUDr. **Radovan Pala**, PhD., LL.M., advokát, TaylorWessing e/n/w/c advokáti s. r. o.
- Doc. JUDr. **Lucia Žitňanská**, PhD., Trnavská univerzita v Trnave
- Moderuje: doc. JUDr. **Kristián Csach**, PhD., LL.M., Trnavská univerzita v Trnave

POPIS PROBLEMATIKY

V ostatných rokoch sa zásadne rozvinula judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky o uzneseniach valného zhromaždenia kapitálovej obchodnej spoločnosti a ich súdnej kontrole. Časťou právnej doktríny sú tieto závery kritizované. Ide o problematiku, ktorá je v súčasnosti „vo vývine“ a nie vždy sú jasné kontúry dôsledkov tejto rozhodovacej činnosti.

Najvyšší súd stabilne trvá na východisku, že uznesenie valného zhromaždenia nie je právnym úkonom obchodnej spoločnosti (napr. R 30/2022). To má hmotnoprávne aj procesnoprávne implikácie. V prvom rade sa tým najvyšší súd vyjadruje k referenčným normám, teda pravidlám, na základe ktorých sa posudzuje platnosť uznesení valného zhromaždenia – majú nimi byť len tie, ktoré sú uvedené v § 131 OBZ. Najvyšší súd tiež deklaruje východisko, že platnosť uznesenia nemožno v zásade skúmať v inom konaní, než v konaní podľa § 131 OBZ, pričom doterajšia judikatúra indikuje niektoré výnimky z tohto východiska.

Tieto centrálné východiska vedú k mnohým dôsledkom a otvárajú mnohé otázky, o ktorých by sme radi diskutovali medzi akademickými a justičnými pracovníkmi, ako aj zástupcami advokácie či podnikateľskej sféry. Sporným sa v tejto problematike javí najmä to:

- či je možné **posudzovať platnosť uznesenia aj podľa iných kritérií** ako sú uvedené v § 131 OBZ (rozpor s dobrými mravmi, obchádzanie zákona alebo stanov či spoločenskej zmluvy), vrátane všeobecných požiadaviek pre platnosť právnych úkonov (podľa R 30/2022 sa na uznesenia neuplatnia požiadavky určitosti právnych úkonov) a či aj pre uznesenia platí preferencia platnosti právnych úkonov (výklad v prospech platnosti);
- či vo vzťahu k **právnym následkom nedostatkov uznesení** platí, že nie každý rozpor so zákonom spôsobuje neplatnosť uznesenia valného zhromaždenia, či sa uplatní pravidlo o čiastočnej neplatnosti, či možno neplatné uznesenia konvertovať v zmysle § 41a ods. 1 OZ a či možno uzneseniu odporovať;
- či sa na uznesenia majú **uplatniť niektoré pravidlá týkajúce sa právnych úkonov**, napríklad pravidlá výkladu uznesení, prípustnosť odkladacích a rozvázovacích podmienok a podobne;
- ako uchopiť problém **uznesenia valného zhromaždenia, ktorým sa mení iný právny úkon** (stanovy, spoločenská zmluva) – či ide o dve rôzne veci, nezávislé na sebe (R 30/2022), alebo ide o spojené nádoby;
- či možno **posudzovať platnosť uznesení v inom konaní**, než je konanie o určenie neplatnosti uznesenia valného zhromaždenia podľa § 131 OBZ a v ktorých konkrétnych – najvyšší súd to pripustil vo viacerých situáciách:
 - všeobecne je prípustné zohľadniť ničotnosť / zdanlivosť uznesenia (5 M Obdo 1/2011 z 30. 6. 2011, Transpetrol; VS 1 V Obdo/1/2021 z 24. 6. 2021), hoci nie sú úplne jednoznačné hranice tohto prieskumu;
 - nemožno priznať právne následky takému uzneseniu, ktoré malo zmeniť stanovy (spoločenskú zmluvu) v rozpore s kogentným pravidlom tak, že by to spôsobilo absolútnu neplatnosť zmeny stanov (1 Obdo 28/2017 z 26. 6. 2018 a aj R 30/2022, ktoré rozlišuje medzi nemožnosťou kontroly uznesenia meniaceho stanovy možnosťou kontroly samotných stanov);
 - prípustný je aj určitý rozsah kontroly uznesení registrovými súdmi (veľký senát: 1 V Obdo/1/2021 z 24. 6. 2021), hoci tiež bez jednoznačných hraníc a

- ak je to potrebné pre ustálenie aktívnej legitímácie (sp. zn. 1 Obdo V 52/2007 z 13. 8. 2009 – kontrola voľby člena dozornej rady pri žalobe ním podanej) a okrem toho by táto kontrola mala byť prípustná aj
- pri posudzovaní liberačného dôvodu zodpovednosti členov štatutárneho orgánu za škodu spôsobenú spoločnosti výkonom uznesenia; je to ale možné aj v prípade žaloby o uloženie povinnosti spoločnosti zaplatiť odmenu schválenú valným zhromaždením – možno napríklad skúmať platnosť prijatého uznesenia o odmene?
- ako vnímať samotné **hlasovanie na valnom zhromaždení** (prejav vôle, právny úkon) a aké pravidlá sa naň aplikujú? Možno uvažovať o platnosti hlasovania (omyl pri hlasovaní, požiadavky slobodnej vôle, určitosť či zrozumiteľnosť prejavu vôle, zmätočné hlasovanie) a ako pristupovať k jeho výkladu? Možno uložiť povinnosť hlasovať určitým spôsobom a nahrádza rozhodnutie súdu prejav vôle - hlasovanie? Ja nasledovania hodný záver, podľa ktorého nemožno použiť pravidlá pre zastúpenie na zastúpenie na hlasovanie (2 Obdo 30/2020 z 29. 4. 2021 ku konfliktu záujmov zástupcu a zastúpeného a 4 Obdo 85/2019 z 29. 10. 2020 k „fiktívnemu zástupcovi“, ktorý nedal protest do zápisnice);
- za akých podmienok a voči komu má zmysel iniciovať **neodkladné opatrenie súvisiace s valným zhromaždením** (zákazy zvolávať valné zhromaždenie, vykonávať hlasovacie právo či vykonať už prijaté uznesenie).

S tým súvisí otázka, **kedy je uznesenie prijaté** a aké to má dôsledky pre súdny prieskum. Najvyšší súd vychádza z toho, že rozhodujúcim okamihom pre prijatie uznesenia je dosiahnutie potrebného volebného kvóra. **Spísanie zápisnice** nie je podmienkou platnosti uznesenia (R 87/2018). Upozadenie významu zápisnice badať aj v tom, že na ňu kladie najvyšší súd nižšie nároky, než na samotné uznesenie – napríklad nie je potrebné, aby bolo znenie zmeny stanov obsiahnuté v zápisnici výslovne (R 51/2022). Toto riešenie otvára niektoré ďalšie otázky, napríklad:

- Čo v prípade, ak nie je vyhlásený výsledok alebo nie je vyhotovená zápisnica? Kto by mal mať nárok na to, aby zapisovateľ splnil svoju povinnosť? Je možné (a potrebné) to žalovať? Čo v prípade, ak spoločník nevie získať znenie zápisnice, ale vie, že určité uznesenie bolo prijaté, no nevie jeho presné znenie? Aké sú požiadavky na špecifikáciu petitu žaloby o určenie uznesenia valného zhromaždenia za neplatné?
- Čo v prípade, ak spoločník tvrdí, že zápisnica obsahuje iné znenie prijatého uznesenia, než bolo prijaté v skutočnosti? Prípadne tvrdí, že v dôsledku nesprávne vyhodnotených hlasov bolo v zápisnici nesprávne uvedené, že uznesenie prijaté nebolo, hoci v skutočnosti prijaté byť malo alebo naopak? Ktoré z „uznesení“ a ako má žalovať? Bude sa môcť domáhať určenia toho, že uznesenie bolo v skutočnosti prijaté, alebo musí najprv dosiahnuť určenie za neplatné toho, čo je uvedené v zápisnici? Táto otázka je spojená aj s možnosťou podať pozitívnu určovaciu žalobu o určenie toho, že určité uznesenia prijaté bolo, jej podmienkam a účinkom.

Z NOVŠEJ LITERATÚRY

- Csach, K. Rozhodnutia orgánov právnických osôb súkromného práva ako právne úkony. In Ronovská, K., Havel, B., Lavický, P. a kol. *Pocta prof. Janu Hurdíkovi k 70. narodeninám. Základní otázky života, práva a vůbec...!* 1. Brno: Masarykova univerzita, 2021, s. 321
- Csach, K. Rozhodnutia orgánov právnických osôb súkromného práva a ich súdny prieskum: mapa súčasného právneho stavu. *Súkromné právo*. 2022, roč. IX, č. 2, s. 58 a nasl.

- Csach, K. Neodkladné opatrenia a predbežná právna ochrana v práve obchodných spoločností. In Csach, K. – Havel, B. – Žitňanská, L. (eds.) *Korporační spory*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2023, s. 71-87
- Csach, K. Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Obdo 30/2020 z 29. 4. 2021 (konflikt záujmov spoločníka a jeho zástupcu pri hlasovaní na valnom zhromaždení). Glosa I. *Súkromné právo*. 2021, roč. VIII, č. 3, s. 101 – 104
- Eliáš, K. Neplatnosť, zrušiteľnosť alebo neexistence rozhodnutí orgánů korporatívne utvárených právnických osob jako důsledek vad rozhodnutí. In Csach, K. – Havel, B. – Žitňanská, L. (eds.) *Korporační spory*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2023
- Hlušák, M. Právna povaha uznesenia valného zhromaždenia obchodných spoločností. *Súkromné právo*. 2022, roč. IX, č. 5, s. 154–160
- Hlušák, M. Zdanlivosť a neplatnosť uznesení valného zhromaždenia obchodných spoločností. In Csach, K. – Havel, B. – Žitňanská, L. (eds.) *Korporační spory*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2023, s. 249 – 268
- Hlušák, M. Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Obdo 30/2020 z 29. 4. 2021 (konflikt záujmov spoločníka a jeho zástupcu pri hlasovaní na valnom zhromaždení). Glosa II. *Súkromné právo*. 2021, roč. VIII, č. 3., s. 105 – 108.
- Šuleková, Ž. Ničotnosť uznesení valného zhromaždenia obchodnej spoločnosti – posun v slovenskej judikatúre? *Súkromné právo*. 2016, roč. III, č. 1, s. 18–21
- Tomin, M. Ničotnosť uznesenia valného zhromaždenia obchodnej spoločnosti. *Justičná revue*. 2021, roč. LXXIII, č. 8-9, s. 963 a nasl.